

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 398. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-palladius02val-shoot-idm139771557919376.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

Til laesserer.

ENd dog at Gudz salige ord haffuer ingen platz hos det formaledidet Aagerfolck/ Saa haffue de aldels giffuit dem Dieffuelen i vold/ oc ville Tiene deris Gud Mammon/ oc selffue være Gud offuer Fattige Folck/ dog skal en Christen Prædickere sticke dem en haandfuld lius vnder øyene oc lade dem see deris Mammons Tieniste/ ath Aager er en slem formaledidet wret Vinding/ som tager fra sin Neste det hans er/ mod det Siuende oc siste Budord. Thi en Aagerere tager mere igen vdi Laan/ end hoffuetstolen/ det er/ end pendingene/ som hand laante bort/ lige som en verd/ for det hand laante bort. Oc en Aagerkarl || Laaner it vedtørrffuende Menniske for den baade skyld/ hand venter sig der aff/ end dog hannem bør at Laane sin Neste wden al Aager och affgiff/ som Christus befaler Matth: v. At det er saa i sandhed/ oc at mand icke maa Laane bort/ paa Aager/ det er/ at faa noget igen som hannem icke bør at haffue/ oc for inted/ det beuises aff disse effterscreffne Steder/ Huor met wi ville sticke dem Liuss vnder Næsen/ om de ville ellers see huad de gøre/ Oc huor det vil gaa dem paa det siste/ om de icke lade aff ath Aagere.

Exo: xxij.

* Om du læner mit Folck Pendinge/ som er fattigt hoss dig/ da skalt du icke strenge met dem/ til deris skade eller ligge Aager paa dem.

Leuit xxv. ||

* Naar din Broder forarmis och bliffuer Fattig hoss dig/ Da skalt du annamme hannem til dig som en Fremmet eller som en Gest/ at hand kand leffue hoss dig/ Oc du skalt inted Aager tage aff hannem/ ey heller offuergiff/ Men du skalt 399 frycte for din Gud/ Paa det at din Broder kan Leffue hoss dig. Thi du skalt icke faa hannem dine Pendinge paa Aager ey heller regne hannem din kaast for dyr. Thi ieg er HERREN eders Gud.

Deut. XXIII.

* Du skalt icke tage Aager aff din Broder/ huercken for Pendinge eller for Mad/ eller for nogen ting/ aff alt det/ som mand kand Aagre paa.

Heemiae V. ||

* Jeg skende paa Raadz Herrene oc paa de øffuerste/ oc sagde til dem/ Vil den ene tage Aager aff den anden? C Item/ Jeg oc mine Brødre oc mine drenge haffue oc Lont dem Pendinge oc Korn/ Men Aageren lode wi bliffue til bage. Saa giffuer dem igen i dag deris Agre/ Vingaarde/ Oliegaarde/ oc Huss/ Oc den Hundrede part paa Pendinge/ paa Korn/ paa Vin/ Most oc paa Olie/ som i haffue Aagret aff dem. Da sagde de. Vi ville giffue det igen/ oc inted kreffue aff dem. Oc wi ville gøre lige som du haffuer sagt etc. Læss den

formaledidelse/ der staar hoss.

Psal. XV.

* Herre huo skal Bo i din Bolig? huo skal huilis paa dit hellige Bierg? Den som icke giffuer sine Pendinge paa Aager. ||

Psal. LV.

* HERre/ gør deris Tunger weenss/ Och lad dem forderffuis/ Thi ieg seer Kiff oc Had i Staden/ saadant gaar dag oc Nat om oc om inden deris Mure/ Der er Møye oc Arbeyde inde. At gjøre skade regerer der inde. Løgn/ (Aager) oc Suig lader icke aff paa deris Gader.

400

Prouerb: XXVIII.

* Huo som formerer sit Godz met Aager oc wskelige vinding/ samler hand det/ til de Fattigis gaffn etc.

Ezech: XVIII.

* Der som nogen er From/ oc icke Aagerer/ hand skal haffue liffuit/ siger den HERRE HERre/ Men den som vdlener paa Aager/ oc søger Fordel/ skulde hand Leffue? hand skal icke Leffue/ || Men visselige dø/ hans Blod skal vere paa hannem.

Ezech. XXII.

* Guds Ord om Hierusalems Folck. De tage gaffuer paa det/ at de kunde vdgyde Blod/ De bruge Aager/ och tage Fordel fra andre/ oc bedriffue deris Gerighed mod deris Neste/ oc gøre huer andre Vold/ oc forglemme mig saa/ siger den HERRE HERre/ See ieg vil sla mine Hender tilsammen offuer den Gerighed/ som du bedriffuer/ Och offuer det Blod/ som er vdgydet i dig/ Jeg vil bortsprede dig/ at du skalt actis forbandet.

Matth. V.

* Giff den som dig Beder/ och vent dig icke fra den/ som vil Laane aff dig.

Luc.VI. ||

* Gører vel oc Laaner/ at i haabis der inted faare. Saa skal eders Løn vere stor/ at i skulle vere den aller Høyistis Børn.

DEt er icke vnder at Ager forbiudis vdi disse oc andre saadanne steder i Scrifften. Thi ath Ager som skeer/ naar vi gøre een Handel/ met den som vi Laane noget/ at oss skal giffuis noget for samme Laan offuer 401 hoffuit stolen/ Det er/ offuer det som vi Laane bort/ Det er en wrætferdig Handel/ Thi at vi kreffue mere ind/ end vi haffue laant vd/ oc end vor Neste/ som vi Laane/ er oss skyldig/ fordi naar nogen bær det til stede igen/ lige saa megit som hand Laante/ eller lige verd der faare/ Da er hand icke mere skyldig den som hand Laante aff/ Oc den anden || kreffuer alligeuel mere/ end dog han haffuer sit igen. Det følger inted skæl. Oc det er Sagen huor faare at Ager Tømer oc vdsuger hele Købsteder/ Fordi ath Agerkarle tage det bort/ som hand faar inted faare/ der betalet dem deris Laan igen/ Der faare kand icke saadan Handel være varafftig eller euig/ der som icke gaar noget for noget/ men inted for noget. Der faare forbiudis ocsaa Ager rættelige/ baade effter Guds oc Menniskens Low oc Ræt/ oc effter disse Budord. Du skalt icke Ihielsla/ Du skalt icke Stiele/ Du skalt icke Begære noget/ som din Neste tilhør. Men huor almindelige det er nu met Ager ocsaa iblant Bønder/ Ja iblant Tieneste Tiund oc Staader/ saa vel som iblant Edel Folck oc Borgere/ fram for det vaar for Tredieue Aar siden/ der mand neppelige skulde finde en Herremand i dette hele Rige som waar beryctet for Ager/ oc der den || gandske Riber By viste icke vden aff den ene Morthen Agerkarl at sige/ som haffde det veder Naffn der aff. Hues Børn haffue siden flacket och faret omkring i vsel maade/ Det skulle io Grissene gielde etc. Huor almindeligt det er nu fram for den tid/ siger ieg/ det vere klaget och kert for Gud almectigste/ som kand Heffne de fattigis Blod/ Effterdi/ ath øffuerighedz Mend kunde icke met Neemia/ finde

saa gode Raad der til/ som de gerne vilde/ Gud Styre selff det Agerfolck oc enten omuende dem/ eller bortuende dem/ at de enten afflade/ eller faa Straff/ Amen.